

3 והתניא: משנגזו ארון נגנזה עמו צנצנת הקור וצלוחית שמו המשקה ומקלו של אהרן ושקדיה ופרחיה, וארגו ששגרז פלשתים דורון לאלהי ישראל שנאמר "וכלי הזהב אשר השבתם לו אשם תשימו בארגו מצדו ושלחתם אתו וקלה". ומי גנזו - יאשיהו גנזו.

סני א

7. (כזיכט) ויקח אברהם צאן ופקד ויתן לאבימלך ויאמר אבימלך לאברהם מה הנה שבע פכשות אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה נתת שבע פכשות בלי רצוני חייך שאני משהה בשמת בניך שבעה דורות אתה נתת לו שבע פכשות בלי רצוני חייך פנגד פן הורגים מבניך שבעה צדיקים ואלו הן חפני ופינחס ושמשון ושאול ושלשת בניו אתה נתת לו שבע פכשות בלי רצוני פנגד פן בניו מחריבין מבניך שבעה משפנות ואלו הן אהל מועד וגלגל נוב וגבעון ושילה ובית עולמים תרין אתה נתת לו שבע פכשות בלי רצוני פנגד פן ארוני חוזר בשדה פלשתים שבעה חדשים היא הוא דכתיב (תהלים עח, ט) 'ויתן לשבי עזו' זה ארון ברית וכתיב (ש"א ו, א) 'ויהי ה' בשדה פלשתים שבעה חדשים' (תהלים שס, ש).

אי/א; ג

4

4. וישראל הפרות בדרך על... דרך בית שמש וני סאי וישנה אר יחגן משום רם שאמר שרה (ה) ורב וימרא בר סביה אמר רב שישו פניהם כנגד ארון ואמר שרה ובי ערה אברו אר יחגן משום רם יא ישר משה ובניו (ישראל) ה' ויהן רדיה אבר ואמרתם כיום הנה ה' הוה לה קרא בשם (נו) ויש בן לקש אבר מוציא יחבא מוטור שירו לה שר ויש דיש כי נפלאות עשה הישעה לו ימינו וזעזע קרש ר אלעזר אבר ה' מלך ודגוה עבד שמואל בר נחמי אמר ה' מלך גאה לכש ר יצחק נפרא אבר רוני הני השעה והנפשי ברוב הדרך המושקת בירקמי והב המהללה ברורי ארסן ומפוארה בעד עדיים רב איש מרני לה לרא ה' יצחק (י) ארא יסודי כנסיע הארזיני ויאמר משה קמה ה' ישראל סאי אבר אמר ר' יצחק הני רוני השטה (וכי)

גנו רג

הכונה. או יסור כי נאה גלה לטלח יד כפליהם ומגן אליהם: יחמו. טלח הזכר טע אבר: וינז. על שרס נחמח פורים: כעסה. ארון פלי שנים: כהעסה. ההרומח: כהעסה. קבוצה כח (שם ס): כירקד וכי. מטפה וכי פהר מניח ומחון: המאולה דברי ארסן. שחית טל משה כחט וחרון מהלל ומחלל כנה שבתם: כפרי פדים. ותיך לך מדי גזול מה:

58 רג

2

1. ועמה קחו ועשו עגלה הרשה אחת רשתי פרות עלות אשר לא עלה עליהם עול ואפרתם את הפרות בעגלה והשיבותם בניהם כאתריהם וגו'. מה שהקשה מעלתו בהא דפרה עלה עליה זכר פסולה משום דכתיב אשר לא עלה עליה עול, והרי מקרא מפורש ושתי פרות עלות אשר לא עלה עליהן עול, וכתיב והשיבותם את בניהם... הא לק"מ דהא דבפרה פוסל כל משא אפילו אינו עול ממש, לא מעול לבדו למדנו דאסור, אלא מדכתיב בעגלה ערופה אשר לא עובד בה, ולמדנו ג"ש, והכי איתא בפ"י במס' דף ל'. ולכאורה עדיין קשה ללישנא בתרא בסוטה דף מ"ו דתנאי היא, דאיכא דמייתי לה מעגלה, ואיכא דמייתי לה מגופא דפרה... אבל גם זה לא קשה, דהתם מריבוי דאשר אחינן עליה, וזה אינו אלא בלשון תורה משא"כ בבבא א"כ. ותו אפילו להאי לישנא ג"כ מעגלה ערופה מריבין, תדע שהרי הרמב"ם בהלכות פרה פסק כרב הגיח עליה עודה של שקין פסולה, והיינו כהאי תנא... ומכ"מ הביא דרשה דעגלה ערופה (עי' בפ"א ה"ז) 80.

5

הנה ונ' א"ר ה"ק"מ... ונאכל לפת דכיון דנפשות נקטת מוכר כלל ומשניה ותיך ס"ל... כ"א כקנס וע"ל דש' ט' שמתו פנס סל ולומייה סוכים לאמר קרא שמהו פנים ולא סל עלה כנים עמל סולדות א"ל לפנס כפשוטו שחלט דוקר יתן סוכי כמכני טס נכוח מאל, לפנס נס לאמן דלמד כמי שישו פניהם כנגד כחיון לכבוד פנתו שנס פל ולחמיסן קרא ששור פניהם כפדום כנים כנגד כחיון דשור כפשוטו א"ל לפנס כמי ולחוס ו...

מנוטא רג

77 היינו בניהם של הפרות ובהכרח שצלה עליהם זכר ומ"מ כתוב אשר לא עלה עליהם עול.
78 שם בגמ', תנאי היא דאיכא דמייתי לה מעגלה איכא דמייתי לה מגופה דפרה דתנאי עול אין לי אלא עול סאר עבודות מנין ת"ל אשר לא עלה עליה עול מכל מקום.
79 דלומדים מעגלה אין הדין כן דא"כ קשה ומקום שבאתה מה להלן עד שלמשוך אף כאן עד שתמשוך ובפרה פוסל גם בלא שמשכה אלא דין זה רק ללומדים מפרה גופא.
80 מתוך תשובת רבינו לרבי משה חיים טריוואקס ז"ל שנדפסה בראש ספרו רועי ישורון.

לרבי רג דאמר

6 הרבה בריות ברא הקב"ה בעולמו ולא היה העולם ראוי להשתמש בהן וגזון הקב"ה מן העולם. ואיזה? זה אור שנברא ביום ראשון... ולמי גזון? לצדיקים לעתיד לבוא... ואף הארזים היו ראויים להגנו ולא גנזו. אי"ר חנינא, לא היה העולם ראוי להשתמש בארזים, אלא לא נבראו אלא בשביל המשכן ובשביל בית המקדש... (שמות רבה, ל"ה, א).

6

7 ומהיכן היו הקרשים יעקב אבינו נטע אותם בשעה שירד למצרים, אמר לבניו, בני, עתידים אתם להגאל מכאן, והקב"ה עתיד לומר לכם משאתם נגאלין, שתעשו לו את המשכן, אלא עמדו ונטעו ארזים מעכשיו, שבשעה שיאמר לכם לעשות לו את המשכן, יהיו הארזים מתוקנים לכם. (תנחומא תרומה ט).

7

8

וסרני פלשתים הולכים
 חרדיהם עד גבול בית שמש. וכיון שהיו רחוקים מבית שמש כאלפים
 מה במדה אמרו סרני פלשתים נטלו את הבגדים ונניחום במקום מצנע
 ונראה מה הם עושים לאלהיהם: שקדו ככהנה
 אנחנו וכן עשו מיד נטלו את הבגדים ונתנום
 במקום מצנע שהיה להם. ואנשי בית שמש
 כיון שראו את הארון היה להם ליטול את
 הבגדים שלהם ולהניח על פניהם ולבוא וליפול
 לפני הארון שעה אחת או שתיים או שלש
 עד שיתכסה הארון של ממ"ה הקב"ה כדי שיתגדל
 ויתקדש שמו של הקב"ה מסוף העולם ועד סופו.
 הם לא עשו כן אלא כשהיו רואין את הארון (כד) התחילו שוחקין וזוקפין
 עומדים ומרקדים (כס) ומדברים דברים יתרים שנא' (סס) ובית שמש
 קוצרים קציר חטים בעמק וישאו את עיניהם ויראו את הארון וישמחו. לראות
 הן אינן יודעים מי הניח את הארון

אנא דג אלתא

9

"ויקח בעם שבועים איש חמשים אלף
 איש" רבי אבהו ורבי אלעזר, אחד אמר: שבועים
 איש היו, וכל אחד ואחד שקול פחמשים אלף,
 וחד אמר: חמשים אלף היו, וכל אחד ואחד
 שקול פשבועים סנהדרין.

אנא דג אלתא

10

וקטל בסבי עמא שבועין
 גברא ובקהלא חמשין אלפין
 גברא

אנא דג אלתא

11

אמר רבי שמואל בר רב יצחק אמר להם הקדוש
 ברוך הוא לישראל אלו תרנגלתו של אחד מכם אבדה, לא היה מחור אחריו כמה
 סבאות עד שהיה מביאה, וארוני מחור בשדה פלשתים, (ז) ואין אתם סקפדין
 עליו.

אנא דג אלתא יג